

ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
ВИКОНАВЧИЙ ОРГАН КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
(КИЇВСЬКА МІСЬКА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ)
ЗАКЛАД ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ
“КИЇВСЬКИЙ ФАХОВИЙ МЕДИЧНИЙ КОЛЕДЖ № 3”

Методичні рекомендації до практичних занять
з дисципліни **«Медсестринство в дерматології та венерології»**

Підготувала викладач
Онуцька Оксана Дмитрівна

**Тематичний план практичних занять
з дисципліни “Медсестринство в дерматології та венерології”
для студентів IV курсу зі спеціальності “Сестринська справа” (400)**

№ з/п	Тема	Кількість годин
Розділ 1,2. Дерматологія. Хвороби шкіри та її придатків		
1	Тема 1 Медсестринський процес у дерматології. Піодермії	8 год.
2	Тема 2 Короста. Педикульоз. Мікози	8 год.
3	Тема 3 Дерматити і екзема. Професійні дерматози Папулосквамозні дерматози	8 год.
Розділ 3. Венерологія		
4	Тема 4 Сифіліс. Гонококова інфекція. Хламідійна інфекція. Урогенітальний трихомоніаз. ВІЛ-інфекція/СНІД. Охорона праці в галузі	8 год.
Всього:		32 год.

**Тематичний план практичних занять
з дисципліни “Медсестринство в дерматології та венерології”
для студентів III курсу зі спеціальності “Сестринська справа” (31)**

№ з/п	Тема	Кількість годин
Розділ 1,2. Дерматологія. Хвороби шкіри та її придатків		
1	Тема 1 Медсестринський процес у дерматології. Піодермії	8 год.
2	Тема 2 Короста. Педикульоз. Мікози	8 год.
3	Тема 3 Дерматити і екзема. Професійні дерматози Папулосквамозні дерматози	7 год.
Розділ 3. Венерологія		
4	Тема 4 Сифіліс. Гонококова інфекція. Хламідійна інфекція. Урогенітальний трихомоніаз. ВІЛ-інфекція/СНІД. Охорона праці в галузі	7 год.
Всього:		30 год.

**Перелік практичних навичок з дисципліни
«Медсестринство в дерматології та венерології»**

№ з/п	Назва маніпуляції
1	Практичне заняття №1 Тема: Вступ. Медсестринський процес у дерматології. Піодермії 1. Визначати тактильну, больову, температурну чутливість шкіри. 2. Визначати симптом щипка і джгута. 3. Проводити пробу на гідрофільність. 4. Володіти методикою застосування волого-висихаючих пов'язок, примочок, дерматологічного компресу, збовтувальних сумішей, паст, мазей тощо.
2	Практичне заняття №2 Тема: Короста. Педикульоз. Мікози 1. Обробляти шкіру пацієнтів, хворих на коросту бензил-бензоатом, за методом Дем'яновича, сірчаною маззю та сучасними препаратами ("Спрегаль"). 2. Проводити дезінфекцію в разі корости: білизни натільної та постільної, рушників, постелі пацієнта (ковдри, матрацу, подушки), побутових предметів і предметів обстановки, приміщення, ганчірок для прибирання. 3. Володіти методикою взяття біологічного матеріалу для лабораторної діагностики на наявність грибів. 4. Вживати заходів щодо профілактики мікозів: дезінфекція інструментів, білизни, шапочок, взуття (при мікозах стоп) тощо.
3	Практичне заняття №3 Тема: Дерматит і екзема. Професійні дерматози. Папулосквамозні дерматози 1. Оцінювати характер дермографізму 2. Проводити шкірні тести краплинним, аплікаційним, внутрішньошкірним методами. 3. Визначати псоріатичну тріаду.
4	Практичне заняття №4 Тема: Сифіліс. Гонококова інфекція. Хламідійна інфекція. Урогенітальний трихомоніаз. ВІЛ-інфекції/СНІД. Охорона праці в галузі 1. Проводити забір патологічного матеріалу для виявлення збудника сифілісу. 2. Підготувати пацієнта до пункції регіонарного лімфовузла, взяття спинномозкової рідини. 3. Проводити взяття крові на РВ, РІФ, РІБТ і МПР.

Тема №1: Медсестринський процес у дерматології. Піодермії

Актуальність

Дерматологія – це наука, яка вивчає хвороби шкіри. Венерологія – це наука, яка вивчає хвороби, що передаються переважно статевим шляхом. Знання основ дерматології та венерології необхідне медичній сестрі для оцінки загального стану пацієнта, встановлення медсестринського діагнозу, планування та здійснення медсестринських втручань.

Піодермії по частоті займають одне з перших місць у структурі дерматологічної патології як у дорослих, так і дітей. Вчасне лікування таких пацієнтів, виявлення джерела інфекції, санітарно-освітня робота дозволяють зупинити подальше поширення піодермій.

План

1. Дерматологія як наука.
2. Анатомія та фізіологія шкіри.
3. Придатки шкіри.
4. Методи обстеження дерматологічних хворих.
5. Класифікація морфологічних елементів висипки.
6. Первинні морфологічні елементи висипки.
7. Вторинні морфологічні елементи висипки.
8. Піодермії: визначення та етіологія.
9. Сприяючі чинники розвитку піодермій.
10. Класифікація піодермій.
11. Стафілодермії: клінічні прояви.
12. Стрептодермії: клінічні прояви.
13. Піодермії у новонароджених.
14. Принципи лікування піодермій.
15. Профілактика піодермій.
16. Еритразма.

Практичні навички

1. Визначати тактильну, больову, температурну чутливість шкіри.
2. Визначати симптом щипка і джгута.
3. Проводити пробу на гідрофільність.
4. Володіти методикою застосування волого-висихаючих пов'язок, примочок, дерматологічного компресу, збовтувальних сумішей, паст, мазей тощо.

Література

1. Степаненко В.І. Практикум з дерматології і венерології: Навч. посібник (ВНЗ I-III р.а.). – К.: Медицина, 2015.
2. Степаненко В.І., Чоботарь А.І., Бондарь С.О. Дерматологія і венерологія. – К.: Медицина, 2015.
3. Шегедин М.Б., Нужна Т. О. Дерматологія, венерологія та клінічна оцінка

результатів лабораторних досліджень: підручник. – К.: Медицина, 2010. – 504 с.

Тема №2: Короста. Педикульоз. Мікози

Актуальність

Паразитарні захворювання досить поширені, характеризуються високою контагіозністю, небезпекою швидкого формування епідемічних вогнищ з одночасним ураженням великої кількості людей. Деякі паразити (воші), є переносниками небезпечних інфекційних захворювань людини.

Клінічна картина мікозів різноманітна, тому медичний персонал повинен знати клінічні особливості різних форм мікозів, вміти своєчасно розпізнавати їх, виявляти джерела грибкової інфекції та запобігати дальшому поширенню її, проводити санітарно-освітню роботу.

План

1. Короста: етіологія, епідеміологія.
2. Клінічні прояви типової корости.
3. Атипові форми корости.
4. Загальні правила лікування корости.
5. Методи лікування корости.
6. Профілактика корости.
7. Педикульоз: етіологія, класифікація.
8. Клінічні прояви різних видів вошивості.
9. Мікози: визначення, класифікація.
10. Різнокольоровий лишай: клінічні прояви, діагностика, лікування.
11. Мікроспорія: клінічні прояви, лікування.
12. Трихофітія: клінічні прояви, лікування.
13. Епідермофітія: клінічні прояви, лікування.
14. Руброфітія: клінічні прояви, лікування.
15. Кандидоз: класифікація, клінічні прояви, лікування.
16. Діагностика мікозів
17. Профілактика мікозів.

Практичні навички

1. Обробляти шкіру пацієнтів, хворих на коросту бензил-бензоатом, за методом Дем'яновича, сірчаною маззю та сучасними препаратами ("Спрегаль").
2. Проводити дезінфекцію в разі корости: білизни натільної та постільної, рушників, постелі пацієнта (ковдри, матрацу, подушки), побутових предметів і предметів обстановки, приміщення, ганчірок для прибирання.

3. Володіти методикою взяття біологічного матеріалу для лабораторної діагностики на наявність грибів.
4. Вживати заходів щодо профілактики мікозів: дезінфекція інструментів, білизни, шапочок, взуття (при мікозах стоп) тощо.

Література

1. Степаненко В.І. Практикум з дерматології і венерології: Навч. посібник (ВНЗ I-III р.а.). – К.: Медицина, 2015.
2. Степаненко В.І., Чоботарь А.І., Бондарь С.О. Дерматологія і венерологія. – К.: Медицина, 2015.
3. Шегедин М.Б., Нужна Т. О. Дерматологія, венерологія та клінічна оцінка результатів лабораторних досліджень: підручник. – К.: Медицина, 2010. – 504 с.

Тема №3: Дерматит і екзема. Професійні дерматози. Папулосквамозні дерматози

Актуальність

Дерматити і екзема є найбільш поширеними захворюваннями шкіри і вивчення їх має велике значення для їх попередження, діагностики, лікування та догляду за пацієнтами.

Папулосквамозні дерматози виникають як у дітей, так і у людей молодого та старшого віку, характеризуються хронічно-рецидивуючим перебігом.

Дані дерматози досить широко поширені, тому медичний персонал повинен знати особливості їх клінічних проявів, основні методи діагностики, особливості догляду за пацієнтами та принципи лікування.

План

1. Дерматит: визначення, класифікація чинників.
2. Простий контактний дерматит: клінічні прояви, принципи лікування.
3. Алергічний контактний дерматит: клінічні прояви, принципи лікування.
4. Атопічний дерматит: періоди, клінічні прояви, лікування.
5. Простий хронічний лишай Відаля: клінічні прояви, лікування.
6. Екзема: клінічні прояви різних видів екземи, лікування.
7. Професійні дерматози: сприяючі чинники, клінічні форми, профілактика.
8. Поняття папулосквамозних дерматозів.
9. Псоріаз: етіологія, класифікація.
10. Клінічні прояви псоріазу.
11. Стадії псоріазу.
12. Псоріатична тріада.

13. Принципи лікування псоріазу.
14. Червоний плоский лишай: етіологія, клінічні прояви, принципи лікування.
15. Рожевий лишай Жибера: етіологія, клінічні прояви, принципи лікування.

Практичні навички

1. Оцінювати характер дермографізму
2. Проводити шкірні тести краплинним, аплікаційним, внутрішньошкірним методами.
3. Визначати псоріатичну тріаду.

Література

1. Степаненко В.І. Практикум з дерматології і венерології: Навч. посібник (ВНЗ I-III р.а.). – К.: Медицина, 2015.
2. Степаненко В.І., Чоботарь А.І., Бондарь С.О. Дерматологія і венерологія. – К.: Медицина, 2015.
3. Шегедин М.Б., Нужна Т. О. Дерматологія, венерологія та клінічна оцінка результатів лабораторних досліджень: підручник. – К.: Медицина, 2010. – 504 с.

Тема №4: Сифіліс. Гонококова інфекція. Хламідійна інфекція. Урогенітальний трихомоніаз. ВІЛ-інфекція/СНІД. Охорона праці в галузі

Актуальність

Сифіліс – це хронічне інфекційне захворювання, що передається переважно статевим шляхом, має хвилеподібний перебіг, здатне уражати всі внутрішні органи, в тому числі і нервову систему. Вроджений сифіліс розвивається лише при інфікуванні плода через плаценту блідими трепонемами від хворої на сифіліс матері. Знання клінічних особливостей набутого та вродженого сифілісу необхідне для своєчасної діагностики і призначення лікування. Своєчасне лікування сифілісу у вагітних є основою профілактики вродженого сифілісу у дітей.

За останні роки почастишали асимптомні та малосимптомні гонококової інфекції, хламідійної інфекції; хламідійна інфекція та урогенітальний трихомоніаз призводить до тяжких ускладнень, зокрема до безпліддя.

На сучасному етапі набули широкого поширення ЗППСШ, також збільшилась кількість мікс-інфекцій.

Профілактика та рання діагностика ЗППСШ, є необхідними умовами збереження репродуктивного здоров'я населення.

На сучасному етапі набули широкого поширення ЗППСШ, зросла

кількість ВІЛ-інфікованих і пацієнтів, які належать до групи ризику. Також збільшилась кількість мікс-інфекцій.

Профілактика та рання діагностика ЗППСШ, є необхідними умовами збереження репродуктивного здоров'я населення.

План

1. Сифіліс: визначення, етіологія, шляхи зараження.
2. Умови зараження на сифіліс.
3. Класифікація сифілісу.
4. Загальний перебіг сифілісу.
5. Первинний період сифілісу: клінічні прояви.
6. Вторинний період сифілісу: клінічні прояви, особливості вторинних сифілідів.
7. Третинний період сифілісу: клінічні прояви, особливості третинних сифілідів.
8. Природжений сифіліс.
9. Діагностика сифілісу.
10. Принципи лікування сифілісу.
11. Профілактика сифілісу.
12. Гонококова інфекція: визначення, етіологія, шляхи зараження, класифікація.
13. Клінічні прояви гонококової інфекції у чоловіків.
14. Клінічні прояви гонококової інфекції у жінок.
15. Екстрагенітальні форми гонококової інфекції.
16. Принципи діагностики та лікування гонококової інфекції.
17. Провокації при гонококовій інфекції.
18. Хламідійна інфекція: визначення, етіологія, шляхи зараження, класифікація.
19. Клінічні прояви хламідійної інфекції.
20. Ускладнення хламідійної інфекції.
21. Діагностика хламідійної інфекції.
22. Принципи лікування хламідійної інфекції.
23. Урогенітальний трихомоніаз: визначення, етіологія, шляхи зараження, класифікація.
24. Клінічні прояви урогенітального трихомоніазу у чоловіків.
25. Клінічні прояви урогенітального трихомоніазу у жінок.
26. Клінічні прояви урогенітального трихомоніазу у дівчаток.
27. Ускладнення урогенітального трихомоніазу.
28. Діагностика урогенітального трихомоніазу.
29. Принципи лікування урогенітального трихомоніазу.
30. Профілактика ЗППСШ.
31. ВІЛ-інфекція, СНІД: визначення, етіологія, шляхи зараження.
32. Клінічна класифікація ВІЛ-інфекції.
33. Хвороби шкіри і слизових оболонок, що супроводжують СНІД.

34. Особливості перебігу захворювань шкіри і слизових оболонок при СНІДі.
35. Лабораторна діагностика ВІЛ-інфекції/СНІДу.
36. Принципи лікування ВІЛ-інфекції/СНІДу.
37. Профілактика ВІЛ-інфекції/СНІДу.
38. Порядок проведення екстреної постконтактної профілактики ВІЛ-інфекції у працівників при виконанні професійних обов'язків.
39. Охорона праці в галузі.

Практичні навички

1. Проводити забір патологічного матеріалу для виявлення збудника сифілісу.
2. Підготувати пацієнта до пункції регіонарного лімфовузла, взяття спинномозкової рідини.
3. Проводити взяття крові на РВ, РІФ, РІБТ і МПР.

Література

1. Степаненко В.І. Практикум з дерматології і венерології: Навч. посібник (ВНЗ І-ІІІ р.а.). – К.: Медицина, 2015.
2. Степаненко В.І., Чоботарь А.І., Бондарь С.О. Дерматологія і венерологія. – К.: Медицина, 2015.
3. Шегедин М.Б., Нужна Т. О. Дерматологія, венерологія та клінічна оцінка результатів лабораторних досліджень: підручник. – К.: Медицина, 2010. – 504 с.